

บทคัดย่อ

สายลับตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1949 ฉบับที่ 1 และพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1949 ฉบับที่ 1 ค.ศ.1977 หมายถึงบุคคลที่เป็นสมาชิกของกองทัพผู้เป็นฝ่ายในความขัดแย้งในภาวะการขัดกันทางกำลังทหาร เฉพาะในการสู้รบกันทางบกซึ่งอาจเป็นการสู้รบของกองกำลังทหารของตั้งแต่สองรัฐขึ้นไป หรือการสู้กันในวันแดนของรัฐหนึ่งระหว่างกองกำลังทหารกับกลุ่มติดอาวุธด้วยตนเอง

สมาชิกของกองทัพที่จะถือว่าเป็นสายลับนั้นต้องได้กระทำการโกหกหลอกลวงปลอมแปลงตัว หรือกระทำการอย่างลับๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารในดินแดนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายศัตรู หรือดินแดนที่อยู่ภายใต้การยึดครองของฝ่ายศัตรู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารนั้นไปยังฝ่ายของตน

สายลับแม้จะเป็นสมาชิกของกองทัพแต่เนื่องจากขณะที่ทำหน้าที่สายลับไม่ได้อยู่ในเครื่องแบบของกองทัพ และไม่มีการปฏิบัติหน้าที่ของพลรบโดยเปิดเผย จึงไม่ถือเป็นพลรบขณะที่ปฏิบัติหน้าที่สายลับ สมาชิกของกองทัพที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับรวบรวมข้อมูลข่าวสารของฝ่ายศัตรู บางกรณีไม่ถือว่าเป็นสายลับ เช่น กรณีสมาชิกของกองทัพที่ทำหน้าที่ลาดตระเวนหาข่าว หรือสมาชิกของกองทัพที่ทำการรวบรวมข้อมูลข่าวสารโดยอยู่ในชุดเครื่องแบบทหารของฝ่ายตน

สมาชิกของกองทัพที่เป็นสายลับและตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายศัตรูขณะกระทำการจารกรรมนั้นจะไม่ได้สถานะนักโทษสงครามเนื่องจากขาดคุณสมบัติของการเป็นพลรบและอาจถูกดำเนินคดีในฐานะเป็นสายลับตามกฎหมายภายในของรัฐที่ตนอยู่ภายใต้อำนาจด้วย ส่วนสมาชิกของกองทัพที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายศัตรูขณะที่ไม่ได้กระทำการจารกรรมนั้น โดยทั่วไปแล้วถือว่าเป็นพลรบ และได้รับสถานะเป็นนักโทษสงคราม

สายลับ ไม่ถือเป็นความผิดตามธรรมนูญกรุงโรมแห่งศาลอาญาระหว่างประเทศ เนื่องจากสายลับเป็นสิ่งที่ไม่ต้องห้ามตามกฎหมายและจารีตประเพณีในการทำสงคราม อย่างไรก็ตามทางปฏิบัติของนานารัฐเห็นร่วมกันว่าสายลับเป็นความผิดตามกฎหมายภายในทั้งกฎหมายทหาร และกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตามสายลับมีสิทธิได้รับหลักประกันพื้นฐานขั้นต่ำ โดยผู้เป็น ฝ่ายในความขัดแย้งต้องปฏิบัติต่อสายลับที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของตนอย่างมีมนุษยธรรม และปฏิบัติเยี่ยงมนุษย์ในทุกกรณีตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

Abstract

According to the Geneva Convention 1949 and the Additional Protocol I of 1977, spy means “a member of the armed forces of a Party to the conflict, in the time of armed conflicts especially in the war on land, which may be the war between armed forces more than two states or between two internal factions in the same states.”

By all means, a member of the armed forces of a Party to the conflict, who is called a spy, secretly, in disguise or under false pretenses, seeks information in territory controlled by an adverse party or territory occupied by an adverse party with the intention of communicating it to the enemy.

However, it should be noted that although spies are a member of the armed forces, they are practically not in the uniform of the armed forces and don't carrying out their mission openly in the time of spy affairs, as a result they are not lawful combatants. Additionally, a member of the armed forces in any case that have a mission to obtaining the information of an adverse party should not be considered as spies, if they are captured by the enemy, for example, a member of the armed forces in reconnaissance mission or in the uniform.

In view of the legal status, any member of the armed forces of a Party to the conflict who falls into the power of an adverse Party while engaging in espionage shall not have the right to the status of prisoner of war since he disqualify to be lawful combatant and may be treated as a spy under municipal law of such State. In contrast, a spy who in the uniform of his armed forces or while he is not engaging in espionage, and if falls into the power of an adverse Party, should be considered lawful combatant and shall have the right to the status of prisoner of war.

It is also acknowledged that spy would not punished by Rome Statue of the International Criminal Court as a result of spy is not prohibited by the common law of war. However, it is generally accepted that spies shall be punished under the

military laws and criminal laws, considering by the state practices. Still, spy who falls in to the power of adverse party will be allowed to obtain fundamental guarantees, spies should be treated with humane treatment and humanely upon international humanitarian laws in all circumstance.

